

KEERULISE MINEVIKUGA PÄRAND RESTITUTSIOON JA REPATRIEERIMINE

Päritolu-uuringute tööühm

Aleksandra Murre

ICOM Eesti, juhatuse liige, Kadrioru kunstimuuseumi direktor

UNESCO 1970. AASTA KONVENTSIOON

KULTUURIVÄÄRTUSTE EBASEADUSLIKU SISSEVEO, VÄLJAVEO JA OMANDIÕIGUSE ÜLEANDMISE KEELAMISE NING ÄRAHOIDMISE ABINÕUDE KONVENTSIOON

**Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit
Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property
1970**

<https://www.riigiteataja.ee/akt/13118900>

DEUTSCHES ZENTRUM
KULTURGUTVERLUSTE

GERMAN LOST ART FOUNDATION

WWW.KULTURGUTVERLUSTE.DE

2008 – 2015 keskus rahastas 170 projekti

Alates 2015 keskus rahastas 248 projekti

www.lostart.de

Müncheni kolm muuseumi tagastasid 2019. aastal üheksa juudi kunstikogujate Julius ja Semaya Franziska Davidsohni kollektsioonist 1938. aastal varastatud maali.

Nende, natside poolt ärandatud teoste päritolu uuriti muuseumides ning leiti hukatud Davidsohnide pärijaid.

PRANTSUSE PRESIDENT EMMANUEL MACRONI 2017.A OUAGADOUGOUS, BURKINA FASOS PEETUD KÕNEST ALANUD PROTSESSI TULEMUSENA ILMUS 2018. A FELWINE SARRI JA BÉNÉDICTE SAVOY KOOSTATUD DOKUMENT „**THE RESTITUTION OF AFRICAN CULTURAL HERITAGE. TOWARD A NEW RELATIONAL ETHICS**“

Eeskirjad Prantsuse muuseumidele endistest Prantsusmaa kolooniatest jõuga või ebaeetiliselt välja veetud kultuuripärandi püsivaks või ajutiseks tagastamiseks.

Esimene praktiline tagajärg: 2020/12 tehti otsus tagastada 27 varastatud eset Benini ja Senegali.

HOLLAND – PIONEER KOLONIAALTAUSTAGA PÄRANDI KÜSIMUSTES

29. jaanuaril 2021 Hollandi peaminister Mark Rutte avaldas dokumendi koloniaaltaustaga kultuuripärandi tingimusteta ja kohese tagastamiseks.

- Komisjoni eelarve 4,5 mln eurot
- Komisjoni juhid: Modest ja Susan Legêne (Vrije Universiteit)
- Koosseis: 5 doktoranti, 5 post-dok uurijat, kaks päritolu-uurijat (perioodiks neli aastat).

Lisaks asjatundjad ja nõustajad Aafrikas, Aasias, Ameerikas.

The Return of Cultural and Historical Treasures:
The Case of the Netherlands

Jos van Beurden

KELLELE KUULUB MINEVIK?

**KUI KAUGESSE AEGA PEAKS RESTITUTSIOONI
KOHUSTUS ULATUMA?**

**EETIKA
PÄRANDI SÄILIMINE
AVALIK HUVI**

ICOM EESTI TÖÖRÜHM

Aleksandra Murre

Piret Koosa

Linda Lainvoo

Mirjam Rääbis

Ann Aaresild

Tiina Vint

Jaanika Vider

Agnes Aljas